

D E C I Z I E

22 decembrie 2010

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Valeriu Doagă
Judecătorii Tatiana Răducanu, Iulia Cimpoi

examinînd în ședința publică recursul declarat de întreprinderea de stat „Teatrul Național de Operă și Balet”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” împotriva întreprinderii de stat „Teatrul Național de Operă și Balet” cu privire la încasarea forțată a compensației pentru violarea dreptului de autor, împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2010, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă:

Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” la 14 iunie 2010 a depus cerere de chemare în judecată împotriva întreprinderii de stat „Teatrul Național de Operă și Balet” cu privire la încasarea forțată a compensației pentru violarea dreptului de autor.

În motivarea acțiunii reclamantul Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” a indicat că, în perioada 01 septembrie 2008- 28 februarie 2009, Teatrul Național de Operă și Balet a valorificat fără consimțămîntul autorilor sau organizației care administrează drepturile de autor, spectacolele, informația cu privire la spectacolele Teatrului Național de Operă și Balet în lunile septembrie 2008 – februarie 2009: „Lacul lebedelor”, „Spărgătorul de nuci”, „Bărbierul din Sevilla”, „Romeo și Julieta”, „Măria Cantemir – ultima dragoste a lui Petru cel Mare”, „Turandot”, „Don Giovanni”, „Norma”, „Aida”, „Nabucco”, „Traviata”, „Don Quijote”, „Paiate” ai căror titulari de drepturi au împuternicit Asociația „Drepturi de Autor și Conexe”, în bază de contract să le gestioneze drepturile de autor.

Conform prevederilor Legii nr. 239/1994, interpretarea publică a obiectelor de drept de autor și conexe este permisă contra unei remunerații, plătită în temeiul unei licențe neexclusive (acord) obținute de la organizația de administrare pe principii colective (art. 10 alin (5) și art. 19 al. (1), art. 31 al. (1)-(4), art. 35 al. (4) și art. 36 din Legea nr. 293/1994). Astfel, în lipsa unui contract (licență) între Teatrul și Asociația „Drepturi de Autor și Conexe”, care să permită valorificarea legală a creațiilor nominalizate, Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” are dreptul, de a cere pentru violarea drepturilor de autor, încasarea în mod forțat a unei compensații în cuantum de 210840,31 lei, ce reprezintă onorariul de autor pentru spectacolele respective incluse în fișele de deconectare din perioada septembrie 2008-februarie 2009, majorat de cinci ori (pct. 3 al anexei nr. 2 din Hotărîrea Guvernului nr. 641 din 12 iulie 2001). În scopul soluționării litigiului dat

pe cale amiabilă și extrajudiciară, la data de 07 aprilie 2010 în adresa pîrîtului s-a expedit o pretenție, prin care s-a solicitat ca în termen de 5 zile din momentul recepționării pretenției, să fie achitată suma contestată, însă cererea a fost lăsată fără răspuns.

Cere, Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” încasarea forțată de la ÎS „Teatrul Național de Operă și Balet” a compensației pentru violarea dreptului de autor în sumă totală de 210840,31 lei.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2010 acțiunea a fost admisă integral. A fost încasat de la ÎS „Teatrul Național de Operă și Balet” în beneficiul Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova suma de 210840,31 lei.

ÎS „Teatrul Național de Operă și Balet”, a declarat recurs împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea recursului, casarea hotărîrii primei instanțe și restituirea pricinii spre rejudecare în primă instanță.

Recurentul, ÎS „Teatrul Național de Operă și Balet”, în motivarea recursului a indicat că prima instanță la emiterea hotărîrii a încălcat normele de drept procedural examinînd pricina în absența lor, cu toate că prin cerere a solicitat amînarea examinării pricinii pentru o altă dată, încălcînd astfel principiul egalității și contradictorialității părților la proces, dreptul lor la un proces echitabil.

Reprezentantul recurentului ÎS „Teatrul Național de Operă și Balet”, Victor Sîrbu, în ședința instanței de recurs, recursul declarat l-a susținut, cerînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare.

Reprezentantul intimatului Asociația „Drepturi de Autor și Conexe”, Andrei Mămăligă, în ședința instanței de recurs, a solicitat respingerea recursului și menținerea hotărîrii primei instanțe pe care o consideră întemeiată și legală.

Audiind părțile, studiind materialele dosarului, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a hotărîrii primei instanțe și restituirea pricinii spre rejudecare în primă instanță din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 417 al. (1) lit. d) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral hotărîrea primei instanțe, restituind pricina spre rejudecare în primă instanță în cazul în care eroarea judiciară a primei instanțe nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În ședința de judecată s-a constatat că, Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Teatrul Național de Operă și Balet” prin care a solicitat încasarea forțată a compensației pentru violarea dreptului de autor în sumă totală de 210840,31 lei.

Prima instanță a admis integral acțiunea intimatului Asociația „Drepturi de Autor și Conexe”, încasînd de la ÎS „Teatrul Național de Operă și Balet” compensația de autor în sumă de 210840,31 lei.

Instanța de recurs consideră că sînt întemeiate argumentele recurentului cu privire la încălcarea normelor de drept procedural, deoarece prima instanță contrar prevederilor art. 102-104 CPC, art. 6 CEDO a examinat pricina în absența recurentului-pîrît, care a solicitat prin cererea din 21 septembrie 2010 amînarea examinării pricinii în legătură că la aceeași oră și aceeași dată este stabilită examinarea altui dosar în Curtea de Apel Economică, încălcîndu-i astfel dreptul la un proces echitabil și lipsindu-l de dreptul de a prezenta probe suplimentare,

cerere pe care prima instanță a recepționat-o la 22 septembrie 2010, fapt confirmat prin avizul de recepție a cererii de amânare (f.d. 54-55).

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că sînt întemeiate argumentele recurentului și în privința că i s-au încălcat și drepturile procedurale ca participant la proces, deoarece n-a prezentat probe și n-a participat la cercetarea probelor în cadrul dezbaterilor judiciare, astfel au fost încălcate principiile fundamentale ale dreptului procedural civil – contradictorialitatea și egalitatea părților în drepturile procedurale și disponibilitatea în drepturi a participanților la proces (art. art. 26, 27 CPC) la examinarea litigiului din speța dată.

În conformitate cu art. 400 al. (3) lit. b) CPC, judecarea pricinii în lipsa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată și nu i s-a înmînat copia hotărîrii emise, se consideră încălcare a normelor de drept procedural și această încălcare servește temei de casare a hotărîrii.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural, care nu poate fi corectată de instanța de recurs, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral hotărîrea primei instanțe și de a restitui pricina spre rejudecare în primă instanță.

În conformitate cu art. 417 al. (1) lit. d), art. 419 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de întreprinderea de stat „Teatrul Național de Operă și Balet”.

Se casează integral hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2010, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației „Drepturi de Autor și Conexe” împotriva întreprinderii de stat „Teatrul Național de Operă și Balet” cu privire la încasarea forțată a compensației pentru violarea dreptului de autor, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Tatiana Răducanu

Iulia Cimpoi